

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
Кафедра культурології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

(Майя НІКОЛАЄВА)
_____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ МУЗИКИ ТА СУЧАСНА МУЗИЧНА КУЛЬТУРА

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) _____
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки _____
Спеціальність 034 Культурологія _____
Освітньо-професійна програма Культурологія _____

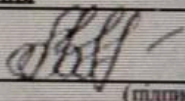
Робоча програма навчальної дисципліни «Історія музики та сучасна музична культура». Одеса, ОНУ, 2024. 11 с.

Розробники: Ковальова Ніна Іванівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології, Левченко Віктор Леонідович, кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології, Сумченко Ірина В'ячеславівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри культурології

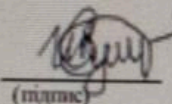
Протокол № 1 від "30" серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Віталія ГОТИНЯН-ЖУРАВЛЬОВА)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП «Культурологія»

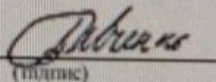

(підпис)

(Ірина СУМЧЕНКО)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету історії та філософії

Протокол № 1 від "31" серпня 2024 р.

Голова НМК

(підпис)

(Галина ЛЕВЧЕНКО)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № від " " 20 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

()
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № від " " 20 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

()
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 5 годин – 150 змістових модулів – 3	Галузь знань <u>03 – гуманітарні науки</u> Спеціальність <u>034 Культурологія</u> Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u>	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		4-й	4-й
		Лекції	
		32 год.	16 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	10 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		90 год.	124 год.
		Форма підсумкового контролю: Іспит	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Дати здобувачам вищої освіти знання про специфіку функціонування і розвитку музичної культури, еволюцію основних музичних жанрів і навчити використовувати здобуті знання у дослідницькій і педагогічній практиці, що має важливе значення в системі їх загальної гуманітарної підготовки. У ході занять здобувачі вищої освіти повинні скласти уявлення про найважливіші події і явища музичної культури, а також освоїти основні поняття і терміни музичного мистецтва.

Завдання. Основними завданнями навчальної програми є:

- засвоєння головних етапів музичної культури, починаючи з архаїчних форм до специфічних музичних явищ нового і новітнього часу;
- представлення про жанри і жанрові різновиди музичної культури, течії та напрямки;
- розуміння культурно-типологічних характеристик музичного мистецтва; діалектики розвитку основних культурно-історичних традицій та музичної стилістики;
- підвищення загальноосвітнього і культурного рівня.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

б) загальних (ЗК):

- ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК 06. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;
- ЗК 07. Здатність працювати автономно;
- ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

в) спеціальних (фахових) (СК):

- СК 02. Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури у українському та міжнародному контекстах;
- СК 05. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства;
- СК 09. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів).

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 05. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів;
- ПРН 07. Розуміти чинники культурної динаміки, принципи періодизації культурних процесів, їх специфічні риси та характеристики;
- ПРН 11. Здійснювати експертну оцінку культурних об'єктів за заданими критеріями та надавати рекомендації щодо їх соціальної актуалізації.

У результаті вивчення курсу здобувач вищої освіти повинен

знати:

- Особливості музики як виду мистецтва;
- Логіку розвитку музичних стилів;
- Специфіку музичного мистецтва XX-XXI ст.;
- Взаємозв'язок між сферою теорії та практики музичного мистецтва;
- Основні музикознавчі та філософські теорії щодо музичного мистецтва;
- Специфіку використання музичних інструментів та засобів музичної виразності в творах різних стилів та жанрів;
- Вплив світоглядних орієнтирів суспільства на розвиток музики як виду мистецтва.

вміти:

- пояснювати феномен музики як особливої форми художнього освоєння світу;
- пояснювати різноманітність художніх картин світу, специфіку музичного мислення;
- вміти розбиратися в музичних стилях і в засобах музичної виразності.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Музична культура Давнього світу, середньовіччя та доби Відродження.

Тема 1. Музика як вид мистецтва.

Музика в системі культури. Музика як форма суспільної свідомості. Теорії походження музики. Часова та інтонаційна природа музики. Одноголосна та багатоголосна музика (поліфонічна, гомофонно-гармонічна). Різновиди музики: вокальна та інструментальна. Музичні інструменти. Класифікація музичних жанрів. Програмна музика. Класична та народна музика.

Тема 2. Музичне мистецтво Давнього світу.

Музична культура античності. Синкретизм музики та інших видів мистецтва. Музика в поетичних жанрах та в класичних трагедіях (Есхіл, Софокл, Еврипід). Музичні інструменти та лади. Музично-теоретичні погляди античності: Платон, Аристотель, Піфагор. Музична культура Давнього Єгипту, Китаю, Риму, Візантії.

Тема 3. Музична культура середньовіччя та доби Відродження.

Музична культура раннього середньовіччя. Обумовленість розвитку музичного мистецтва світоглядом людства. Псалмодії, мелізматичний спів, гімни. Григоріанський хорал. Поява музично-теоретичних трактатів, присвячених дослідженню музики (Боецій, Августин, Фома Аквінський). Гвідо з Ареццо. Гільдегарда фон Бінген. Трубадури, трувери, мінезингери. Розвиток багатоголосся. Школа Нотр-Дам: Леонін, Перотін. Ars nova у Франції. Гійом де Машо.

Музично-естетична думка доби Відродження. Творчість Дж.Палестріни, Андреа та Джованні Габріелі. Месса, мотет, канон. Нідерландська поліфонічна школа. Гійом Дюфаї, Жоскен Дебре. Інструментальна музика: лютя, орган.

Змістовий модуль 2. Музична культура бароко та класицизму

Тема 4. Музична культура XVII - першої половини XVIII ст.

Мадрігальна та оперна творчість К. Монтеверді. Опера-seria та опера-buffa. Опера-seria в Італії, Англії та Франції: А.Скарлатті, Г.Персел, Ж.Б.Люллі, Ж.Ф.Рамо. Опера-buffa: Дж.Б.Перголезі. Інструментальна музика: розвиток ідеї програмності та тематизму. Принципи стилю

бароко. Італійська інструментальна музика. А.Кореллі (1653-1713) – основоположник італійської скрипкової школи, Дж.Тартіні, Д.Скарлатті. Концерти та опери А.Вівальді. Французька клавесинна музика. Німецька органна школа. Жанр кантати та ораторії в німецькій музиці.

Тема 5. Творчість Й.С.Баха та Г.Ф.Генделя як вершина розвитку музики бароко.

Загальні характеристики творчості Г.Ф.Генделя (1685-1759). Монументально-героїчний стиль. Ораторіальна творчість, структура, драматургія, роль поліфонії та гармонії. Загальна характеристика творчості І.С.Баха (1685-1750). Духовно-релігійна спрямованість творів. Символіка творчості І.С.Баха. Вокально-інструментальні жанри, кантатно-ораторіальні твори, органні твори, клавірні твори (ДТК).

Тема 6. Музична культура класицизму (друга половина XVIII ст.).

Новий герой XVIII ст – культ розуму. Реформа оперного мистецтва (К.В.Глюк): драматичний конфлікт та драматичний розвиток. Народження європейського симфонізму: Й.Гайдн, В.А.Моцарт, Л. ван Бетховен. Загальна характеристика творчості класицистів, жанрове коло. Будова сонатно-симфонічного циклу, принципи симфонічної драматургії, оперні жанри.

Змістовий модуль 3. Музична культура XIX-XXI ст.

Тема 7. Романтизм в музиці (XIX ст.).

Принципи музичного романтизму: авторська індивідуалізація. Культ «малої» форми: Ф.Шопен, Р.Шуман, Ф.Шуберт. Розвиток симфонізму: програмна симфонія (Г.Берліоз, Ф.Ліст). Оперне мистецтво: Італія (Дж.Россіні, В.Белліні, Г.Доніцетті) та Франція (Дж.Мейєрбер, Ш. Гуно, Ж. Бізе, Ж. Масне). Оперна реформа Р.Вагнера («музична драма», «суцільна музика»). Еволюція італійської опери другої половини XIX ст. - Дж. Верді. Оперний веризм: П.Масканті, Р.Леонкавалло, У. Джордано, Дж. Пуччіні. Пізній романтизм: Й. Брамс та А.Брукнер. «Fin de siècle» та постромантична музика: К. Сен-Санс, Е. Гріг, Г. Малер, Р. Штраус.

Тема 8. Музичні напрямки наприкінці XIX-XXI ст.

Імпресіонізм: Г.Форе, К. Дебюссі, М. Равель. Експресіонізм: «нововіденська школа» (А. Шенберг, А. Берг, А. Веберн). Неокласицизм: Феруччо Бузоні та маніфест “Новий класицизм”, О. Респігі, П. Хіндеміт, К. Орф. Англійська музична школа: Б. Бріттен. Французька музика XX ст: А. Онеггер, Ф. Пуленк, О. Мессіан, П. Булез. Музичний авангард: конкретна музика, серіалізм, алеаторика, пуантилізм, сонорика (К. Штокгаузен, Л. Ноно, Л. Беріо, П. Шеффер, К. Пендерецький). Музичний мінімалізм (Ла Монте Янг, Террі Райли, Майкл Найман).

Тема 9. Історія української музики.

Українські народні календарно-обрядові пісні та думи. Народний інструментарій. М.Дилецький «Мусикійська грамати́ка». Становлення професійної музики в Україні (XVII-XVIII ст.) – Д.Бортнянський, М.Березовський, А.Ведель. М.Гулак-Артемівський «Запорожець за Дунаєм». Значення творчості М.Лисенка для становлення української музики. Традиції М.Лисенка в творчості його послідовників — М. Аркаса, К. Стеценка, М. Леонтовича. Л.Ревуцький та Б.Лятошинський - класики української композиторської школи. Жанрові, стильові особливості, тематика творчості. В.Сильвестров, М.Скорик, Є.Станкович, І.Карабиць, Л.Дичко – композитори-класики новітньої української музики. “Нова музика” – Г. Гаврилець, В. Рунчак, К. Цепкаленко, Ю. Гомельська. Жанрові та стильові особливості української музичної культури.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
	го	л	п/с	інд	сп		л	п/с	інд	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Музична культура Давнього світу, середньовіччя та доби Відродження.										
Тема 1. Музика як вид мистецтва.	16	2	2		12	16	1			15
Тема 2. Музичне мистецтво Давнього світу	17	4	2		11	17	1	1		15
Тема 3. Музична культура середньовіччя та доби Відродження.	17	4	4		9	17	2	1		14
Разом за змістовим модулем 1	50	10	8		32	50	4	2		44
Змістовий модуль 2. Музична культура бароко та класицизму										
Тема 4. Музична культура XVII - першої половини XVIII ст.	16	2	2		12	16	2	1		13
Тема 5. Творчість Й.С.Баха та Г.Ф.Генделя як вершина розвитку музики бароко.	17	4	4		9	17	2	1		14
Тема 6. Музична культура класицизму (друга половина XVIII ст.).	17	4	4		9	17	2	2		13
Разом за змістовим модулем 2	50	10	10		30	50	6	4		40
Змістовий модуль 3. Музична культура XIX-XXI ст.										
Тема 7. Романтизм в музиці (XIX ст.).	16	4	4		8	16	2	1		13
Тема 8. Музичні напрямки наприкінці XIX-XXI ст.	17	4	2		11	17	2	2		13
Тема 9. Історія української музики.	17	4	4		9	17	2	1		14
Разом за змістовим модулем 3	50	12	10		28	50	6	4		40
Усього годин	150	32	28		90	150	16	10		124

5. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Музика як вид мистецтва.	2/-
2	Музичне мистецтво Давнього світу.	2/1
3	Музична культура середньовіччя та доби Відродження.	4/1

4	Музична культура XVII - першої половини XVIII ст.	2/1
5	Творчість Й.С.Баха та Г.Ф.Генделя як вершина розвитку музики бароко.	4/1
6	Музична культура класицизму (друга половина XVIII ст.).	4/2
7	Романтизм в музиці (XIX ст.).	4/1
8	Музичні напрямки наприкінці XIX-XXI ст.	2/2
9	Історія української музики.	4/1

6. Теми практичних занять

Практичні заняття не передбачені.

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин	
1	Музика як вид мистецтва /1, 2	12	15
2	Музичне мистецтво Давнього світу /1, 2	11	15
3	Музична культура середньовіччя та доби Відродження /1, 2	9	14
4	Музична культура XVII - першої половини XVIII ст. /1, 2	12	13
5	Творчість Й.С.Баха та Г.Ф.Генделя як вершина розвитку музики бароко /1, 2	9	14
6	Музична культура класицизму (друга половина XVIII ст.) /1, 2	9	13
7	Романтизм в музиці (XIX ст.) /1, 2	8	13
8	Музичні напрямки наприкінці XIX-XXI ст. /1, 2	11	13
9	Історія української музики /1, 2	9	14
	Разом	90	124

До самостійної роботи відноситься:

- [1] – підготовка до семінарських занять;
[2] – підготовка відеопрезентацій.

9. Методи навчання

Під методами навчання розуміють способи навчальної роботи викладача та організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів з метою вирішення різноманітних дидактичних завдань, спрямованих на оволодіння матеріалом, який потрібно засвоїти. У ході читання дисципліни використовуються методи навчання, які притаманні системі вищої академічної освіти. Серед них найтрадиційнішим залишається пояснювально-ілюстративний метод, у межах якого викладач допомагає здобувачам здобути знання завдяки аудиторній роботі. Вона поділяється на дві складові – засвоєння теоретичного матеріалу під час прослуховування лекцій та практичних занять, на яких здобувачі репродукують отримані знання і демонструють вміння засвоїти матеріал, запропонований викладачем для самостійного опрацювання.

Окрім вищевикладеного методу, використовується метод проблемного викладення. Він допомагає, використовуючи практику активної полеміки, формувати вміння здобувача критично ставитися до вивченої літератури, заслуханих на семінарах рефератів і доповідей, лекційного курсу. Викладач, поставивши навчальне завдання, формулює пізнавальну мету, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Вивчаючи окремі теми, використовується й дослідницький метод, який передбачає організацію активного пошуку розв'язання висунутих пізнавальних завдань, аналізуючи відео-фотоматеріали й роблячи самостійні висновки.

10. Форми контролю і методи оцінювання

(у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Методи поточного \ періодичного контролю: усне опитування, оцінювання доповідей та презентацій.

2. Підсумковий контроль: іспит у усній формі.

Протягом засвоєння навчальної дисципліни здобувачі мають можливість накопичувати бали за рахунок виконання різних форм роботи. Вони порівню розподіляються, а потім підсумовуються.

Змістовий модуль:

- робота на лекціях та семінарських заняттях (44 балів);
- захист реферату, презентації (24 балів);
- перевірка есе (12 балів)
- екзамен (20 балів).

Критерії оцінювання результатів навчання. Критерій оцінювання – це ознака, на основі якої проводиться оцінювання будь-чого і яка є мірою оцінки. Критерії оцінювання визначаються за допомогою якісних показників та ознак, що демонструють рівень сформованості навчальних досягнень здобувачів вищої освіти і трансформуються в оцінку згідно затвердженій шкали. Результати академічної успішності здобувачів виставляються у вигляді оцінки за національного шкалою, 100-бальною шкалою ЄКТС.

У таблиці нижче наведено **загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:**

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно 90 - 100	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає під час усних виступів; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань.	Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми, вмів вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розумів її значення для своєї професійної підготовки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуального завдання при виконанні самостійного завдання, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому.
Добре 85 - 89	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни.	Виконав завдання кожної теми та поточного контролю в цілому, має стійкі навички виконання завдання.
Добре 75 - 84	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вмів самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни.	Окремі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому виконав не повністю.
Задовільно 70 – 74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального	Засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вмів вільно самостійно викласти зміст основних питань

	матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	навчальної дисципліни Окремі завдання кожної теми контролю не виконав.
Задовільно 60 - 69	Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни.	Виконав лише окремі завдання кожної теми та контролю в цілому.
Незадовільно з можливістю повторного складання 35 - 59	Володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; під час відповіді допускає суттєві помилки.	Не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та контролю в цілому.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 0-34	Не володіє навчальним матеріалом.	Не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав контролю.

11. Питання для підсумкового контролю

- Музика в системі культури.
- Теорії походження музики.
- Різновиди музики: вокальна та інструментальна.
- Музичні інструменти.
- Класифікація музичних жанрів.
- Програмна музика.
- Музична культура античності.
- Музична культура Давнього Єгипту, Китаю, Риму, Візантії.
- Музична культура раннього середньовіччя.
- Обумовленість розвитку музичного мистецтва світоглядом людства. Трубадури, трувери, мінезингери.
- Розвиток багатоголосся.
- Ars nova у Франції.
- Музично-естетична думка доби Відродження.
- Музична культура XVII - першої половини XVIII ст.
- Опера-seria та опера-buffa.
- Творчість Й.С.Баха та Г.Ф.Генделя як вершина розвитку музики бароко
- Символіка творчості І.С.Баха.
- Музична культура класицизму (друга половина XVIII ст.)
- Реформа оперного мистецтва (К.В.Глюк): драматичний конфлікт та драматичний розвиток.
- Народження європейського симфонізму: Ф.Й. Гайдн, В.А. Моцарт, Л. ван Бетховен.
- Загальна характеристика творчості класицистів, жанрове коло.
- Принципи музичного романтизму: авторська індивідуалізація.
- Культ «малої» форми: Ф.Шопен, Р.Шуман, Ф.Шуберт.
- Розвиток симфонізму: програмна симфонія (Г.Берліоз, Ф.Ліст).
- Оперна реформа Р. Вагнера («музична драма», «суцільна музика»).
- Еволюція італійської опери другої половини XIX ст. - Дж. Верді.
- Оперний веризм: П. Масканті, Р. Леонкавалло, Дж. Пуччіні, У. Джордано.
- «Fin de siècle» та постромантична музика: Г. Малер, Р. Штраус, Е. Гріг, К. Сен-Санс.
- Музичні напрями наприкінці XIX-XX ст..
- Імпресіонізм: Г.Форе, К. Дебюссі, М. Равель.
- Експресіонізм: «нововіденська школа» (А. Шенберг, А. Берг, А. Веберн).
- Неокласицизм: Феруччо Бузоні та маніфест «Новий класицизм», О. Респігі, П. Хіндеміт, К. Орф.
- Французька музика XX ст.: А. Онеггер, Ф. Пуленк, О. Мессіан, П. Булез.
- Музичний авангард: конкретна музика, серіалізм, алеаторика, пуантилізм, сонорика (К. Штокхаузен, Л. Ноно, Л. Беріо, П. Шеффер, К. Пендеревський).
- Музичний мінімалізм (Ла Монте Янг, Террі Райли, Майкл Найман).
- Дослідження музичного етосу в теоріях Платона та Аристотеля.
- Природа походження музичного мистецтва в теорії мімезиса Аристотеля.
- Числова структура музики (Піфагор).
- Аналіз засобів музичної виразності в працях античних авторів.
- Проблема естетичного впливу музики (Арібо Схоластик, трактат «Musica»).
- Проблема числової природи музики (Августин).
- Музична символіка як характерна, сутнісна особливість середньовічної естетики.
- Специфіка музичного театру Італії XVII - першої половини XVIII ст.
- Структура опери.
- Різновиди опери.
- Погляди на музику та її особливості як виду мистецтва в добу Просвітництва (Ж.-Ж.Руссо «Музичний словник», А.Гретрі, Г.Лессінг).
- Інтонаційна природа мелодики за Д.Дідро.
- Теорія афектів в добу Просвітництва (Н.Буало).
- Поява художньої критики як визначна риса культури Просвітництва.
- Музика як вид мистецтва в філософії Г.В.Ф. Гегеля.
- Музика як вид мистецтва в філософії Ф.В.Й.Шеллінга.
- Погляди на музичне мистецтво в філософії А.Шопенгауера.
- Ф.Ніцше «Народження трагедії з духу музики».
- Теорія музичної драми Р.Вагнера.
- Теорія музики і філософія презентативного символізму С.Лангер
- Основні ідеї «Філософії нової музики» Т.Адорно.
- Музично-теоретичні праці А.Онеггера, основна проблематика.
- Українські народні календарно-обрядові пісні та думи. Народний інструментарій.
- М.Дилецький «Музикійська грамати́ка».
- Становлення професійної музики в Україні (XVII - XVIII ст.) – Д.Бортнянський, М.Березовський, А.Ведель.
- М.Гулак-Артемівський «Запорожець за Дунаєм».

62. Значення творчості М.Лисенко для становлення української музики.
63. Л.Ревуцький та Б.Лятошинський - класики української композиторської школи.
64. В.Сильвестров, М.Скорик, Є.Станкович, І.Карабиць – композитори-класики новітньої української музики.
65. Жанрові та стильові особливості української музичної культури.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Види навчальної роботи	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 2		
	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)
Поточний контроль на лекціях	1	5	5	1	5	5	1	6	6
Семінарські заняття	2	4	8	2	5	10	2	5	10
Разом		13			15			16	
Разом	44								

Оцінка самостійної роботи:									
Реферат (презентація)	12	1	12				12	1	12
Есе				12	1	12			
Разом	36								
Екзамен	20								
Підсумкова сума балів	100								

Поточний контроль									Підсумкове есе	Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
3	4	6	3	6	6	6	4	6	36	20	
Усього за модулем 1: 13			Усього за модулем 2: 15			Усього за модулем 3: 16					100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
85-89	B	добре
75-84	C	
70-74	D	задовільно
60-69	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія музики та сучасна музична культура». Одеса: ОНУ, 2024. 11 с.
2. Плани семінарських занять.

14. Рекомендована література

Основна

1. Бодак Я. Історія західноєвропейської музики від найдавніших часів до XVII століття: навч. посіб. Дрогобич: Коло, 2017. 280 с.
2. Капленко-Глюк Ю. В. Історія світової музики: навч. посіб. Чернівці: Місто, 2015. 240 с.

3. Корчова О. Музичний модернізм як *terra cognita*: монографія. Київ: Музична Україна, 2020. 469 с.
4. Лісецький С. Й. Історія української музики. Від XIX до першої чверті XX ст. Навчальний посібник для здобувачів вищих навчальних музичних закладів. Київ, 2017. 161 с.
5. Лісецький С. Й. Історія української музики. Від найдавніших часів до першої чверті XIX ст. Навчальний посібник для здобувачів вищих навчальних музичних закладів. Київ, 2015. 147 с.
6. Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури: монографія. Вид. друге, перероб. і доп. Київ: НАКККиМ, 2016. 352 с.
7. Чернова І. В., Горман О. П. Зарубіжна музика: історія, стилі, напрями: навч. посіб. Львів: НАСВ, 2016. 246 с.
8. Серова О. Ю. Сучасне музичне мистецтво: курс лекцій для студ. освітнього рівня «Магістр». Київ: НАКККиМ, 2019. 72 с.
9. Сіненко О. О. Історія зарубіжної музики: метод. рек. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 80 с.
10. Спітцер М. Людина музична. Історія життя на Землі. Київ: Темпора, 2024.
11. Тормахова В. М. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез. Київ: Ліра-К, 2019.

Додаткова

1. Актуальні аспекти сучасного українського музичного мистецтва: кол. монографія / [ред.-упоряд. В. В. Сінельнікова, А. Б. Попова]. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 212 с.
2. Берегова О. Інтегративні процеси в музичній культурі України XX—XXI століть: монографія. Київ: Інститут культурології НАМ України, 2013. 232 с.
3. Верещагіна О. Є. Історія української музики XX століття. Київ: Освіта України, 2010. 240 с.
4. Кияновська Л. О. Українська музична культура. Львів: Тріада плюс, 2009. 356 с.
5. Ковальова Н., Левченко В. Абсурд та оптика комічного в музичному театрі XX—XXI ст. // *Δόξα* / Докса. Збірник наукових праць з філософії та філології. Вип. 1(33). Одеса: Акваторія, 2020. С. 149-157.
6. Левченко В. Л. Художня провокація як виразний засіб у сучасному музичному театрі // II Верниковські читання (2022): Матеріали Наукових читань пам'яті Марата Верникова / відп. ред. В. Л. Левченко. Одеса: Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, 2022. С. 46–50. (0,3 д.а.). http://liber.onu.edu.ua/pdf/vernyk_chyt_2022.pdf
7. Левченко В. Від уявності до самопізнання: особливості музичної поетики оперної спадщини В. А. Моцарта // XI Уйомовські читання (2023): матеріали Наукових читань пам'яті Авеніра Уйомова / упор. і ред. К. В. Райхерт. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2023. С. 27-30.
8. Левченко В. У пошуках себе: про характерні ознаки оперної спадщини В. А. Моцарта // *Δόξα* / Докса. Збірник наукових праць з філософії та філології. Вип. 2 (28). Пам'ять та забуття.— Одеса: "Акваторія", 2017. С. 173-182.
9. Макаренко Г. Музика і філософія: Шопенгауер, Вагнер, Ніцше. Київ: Факт, 2004. 152 с.
10. Мінімалізм в музиці: посіб. з курсу історії сучас. музики та муз. виконавства / Д. В. Андросова; М-во культури і туризму України, Одес. держ. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. О.: Астропринт, 2009. 180 с.
11. Музика двадцятого століття: Навч. посіб. для вищ. навч. закл. культури і мистец. I - IV рівнів акредитації / С. Павлишин; Львів. держ. муз. акад. ім. М. Лисенка. Л.: БаК, 2005. 232 с.
12. Рожок В. Музика і сучасність: монографічні дослідження, науково-популярні, критичні та публіцистичні твори. К.: Пошуково-видавниче агентство «Книга пам'яті України», 2003.
13. Тормахова А. М. Вплив технологій звукозапису на створення та трансляцію музичного твору // Українські культурологічні студії. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. No2(3). С. 70-73.
14. Тормахова А. М. Глобалізація та транскультурація в музичній культурі XX—XXI століть // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. Київ: Міленіум, 2018. No 2. С. 134-138.
15. Симоненко В. С. Українська енциклопедія джазу. Київ: Центромюзінформ, 2004. 232 с.
16. Сторі Дж. Теорія культури та масова культура: Вступний курс / пер. з англ. С. Савченко. Х.: Акта, 2005.
17. Штирбул В. Концепція Гезамткунстверку Р. Вагнера як філософсько-літературне обґрунтування сучасних інтеграційних процесів в мистецтві // *Δόξα* / Докса. Збірник наукових праць з філософії та філології. Вип. 2(36). Одеса: Акваторія, 2021. С. 162-178.
18. Українська музична енциклопедія / Гол. редкол. Г. Скрипник. Київ: ІМФЕ НАНУ, 2006.
19. Levchenko V., Kovalova N. The Boundaries of Funniness and the Dilution of Audience Identity in the Musical-Dramatic Art // *Galactica Media: Journal of Media Studies*. Vol 3 No 3 (2021), pp. 61-82 (<https://galacticamedia.com/index.php/gmd/issue/view/11>)

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова - <http://lib.onu.edu.ua/>
2. Сайт ОНУ імені І. І. Мечникова - <http://www.onu.edu.ua/ru/index.html>
3. Одеська національна наукова бібліотека - <http://www.ognb.odessa.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Бібліотека ім. Максимовича КНУ ім. Т. Шевченка - <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>

Додаток А

Плани семінарських занять з дисципліни «Історія музики та сучасна музична культура»

Тема 1. Музика як вид мистецтва (2 год.).

1. Музика в системі культури. Музика як форма суспільної свідомості.
2. Теорії походження музики. Часова та інтонаційна природа музики. Одноголосна та багатоголосна музика (поліфонічна, гомофонно-гармонічна).
3. Різновиди музики: вокальна та інструментальна. Музичні інструменти.
4. Класифікація музичних жанрів. Програмна музика. Класична та народна музика.

Тема 2. Музичне мистецтво Давнього світу (2 год.).

1. Музична культура античності. Синкретизм музики та інших видів мистецтва.
2. Музика в поетичних жанрах та в класичних трагедіях (Есхіл, Софокл, Евріпід).
3. Музичні інструменти та лади.
4. Музично-теоретичні погляди античності: Платон, Аристотель, Піфагор.
5. Музична культура Давнього Єгипту, Китаю, Риму, Візантії.

Тема 3. Музична культура середньовіччя та доби Відродження (4 год.).

1. Музична культура раннього середньовіччя. Обумовленість розвитку музичного мистецтва світоглядом людства.
2. Псалмодії, мелізматичний спів, гімни. Григоріанський хорал.
3. Поява музично-теоретичних трактатів, присвячених дослідженню музики (Боецій, Августин, Фома Аквінський).
4. Гвідо з Арещо. Гільдегарда фон Бінген. Трубадури, трувери, мінезингери.
5. Розвиток багатоголосся. Школа Нотр-Дам: Леонін, Перотін. Ars nova у Франції. Гійом де Машо.
6. Музично-естетична думка доби Відродження. Творчість Дж. Палестріни, Андреа та Джованні Габріелі. Месса, мотет, канон.
7. Нідерландська поліфонічна школа. Гійом Дюфаї, Жоскен Дебре. Інструментальна музика: лютня, орган.

Тема 4. Музична культура XVII - першої половини XVIII ст. (2 год.).

1. Мадрігальна та оперна творчість К. Монтеверді. Опера-seria та опера-buffa.
2. Опера-seria в Італії, Англії та Франції: А.Скарлатті, Г.Персел, Ж.Б.Люлі, Ж.Ф.Рамо. Опера-buffa: Дж.Б.Перголезі.
3. Інструментальна музика: розвиток ідеї програмності та тематизму.
4. Італійська інструментальна музика. А.Кореллі (1653-1713) – основоположник італійської скрипкової школи, Дж.Тартіні, Д.Скарлатті.
5. Концерти та опери А.Вівальді.
6. Французька клавесинна музика.
7. Німецька органна школа. Жанр кантати та ораторії в німецькій музиці.

Тема 5. Творчість Й. С. Баха та Г. Ф. Генделя як вершина розвитку музики бароко (4 год.).

1. Загальні характеристики творчості Г.Ф.Генделя (1685-1759). Монументально-героїчний стиль. Ораторіальна творчість, структура, драматургія, роль поліфонії та гармонії.
2. Загальна характеристика творчості І.С.Баха (1685-1750). Духовно-релігійна спрямованість творів.
3. Символіка творчості І.С.Баха. Вокально-інструментальні жанри, кантатно-ораторіальні твори, органні твори, клавірні твори (ДТК).

Тема 6. Музична культура класицизму (друга половина XVIII ст.) (4 год.).

1. Реформа оперного мистецтва (К.В.Глюк): драматичний конфлікт та драматичний розвиток.
2. Народження європейського симфонізму: Й.Гайдн, В.А.Моцарт, Л. ван Бетховен.
3. Загальна характеристика творчості класицистів, жанрове коло.
4. Будова сонатно-симфонічного циклу, принципи симфонічної драматургії, оперні жанри.

Тема 7. Романтизм в музиці (XIX ст.) (4 год.).

1. Принципи музичного романтизму: авторська індивідуалізація. Культ «малої» форми: Ф.Шопен, Р.Шуман, Ф.Шуберт.
2. Розвиток симфонізму: програмна симфонія (Г.Берліоз, Ф.Ліст).
3. Оперне мистецтво: Італія (Дж.Россіні, В.Белліні, Г.Доніцетті) та Франція (Дж.Мейєрбер, Ш. Гуно, Ж. Бізе, Ж. Масне).
4. Оперна реформа Р.Вагнера («музична драма», «суцільна музика»).
5. Еволюція італійської опери другої половини XIX ст. - Дж. Верді. Оперний веризм: П.Масканті, Р.Леонкавалло, У. Джордано, Дж. Пуччіні.
6. Пізній романтизм: Й. Брамс та А.Брукнер. «Fin de siecle» та постромантична музика: К. Сен-Санс, Е. Гріг, Г. Малер, Р. Штраус.

Тема 8. Музичні напрями наприкінці XIX-XXI ст. (2 год.).

1. Імпресіонізм: Г.Форе, К. Дебюссі, М. Равель.
2. Експресіонізм: «нововіденська школа» (А. Шенберг, А. Берг, А. Веберн).
3. Неокласицизм: Феруччо Бузоні та маніфест “Новий класицизм”, О. Респігі, П. Хіндеміт, К. Орф.
4. Англійська музична школа: Б. Бріттен.
5. Французька музика XX ст: А. Онеггер, Ф. Пуленк, О. Мессіан, П. Булез.
6. Музичний авангард: конкретна музика, серіалізм, алеаторика, пуантилізм, сонорика (К. Штокхаузен, Л. Ноно, Л. Беріо, П. Шеффер, К. Пендерецький). Музичний мінімалізм (Ла Монте Янг, Террі Райлі, Майкл Найман).

Тема 9. Історія української музики (4 год.).

1. Українські народні календарно-обрядові пісні та думи. Народний інструментарій. М.Дилецький «Мусікійська грамати́ка».
2. Становлення професійної музики в Україні (XVII-XVIII ст.) – Д.Бортнянський, М.Березовський, А.Ведель.
3. М.Гулак-Артемівський «Запорожець за Дунаєм».
4. Значення творчості М.Лисенка для становлення української музики. Традиції М.Лисенка в творчості його послідовників — М. Аркаса, К. Стеценка, М. Леонтовича.
5. Л.Ревуцький та Б.Лятошинський - класики української композиторської школи. Жанрові, стильові особливості, тематика творчості.
6. В.Сильвестров, М.Скорик, Є.Станкович, І.Карабиць, Л.Дичко – композитори-класики новітньої української музики.
7. “Нова музика” – Г. Гаврилець, В. Рунчак, К. Цепкаленко, Ю. Гомельська.
8. Жанрові та стильові особливості української музичної культури.